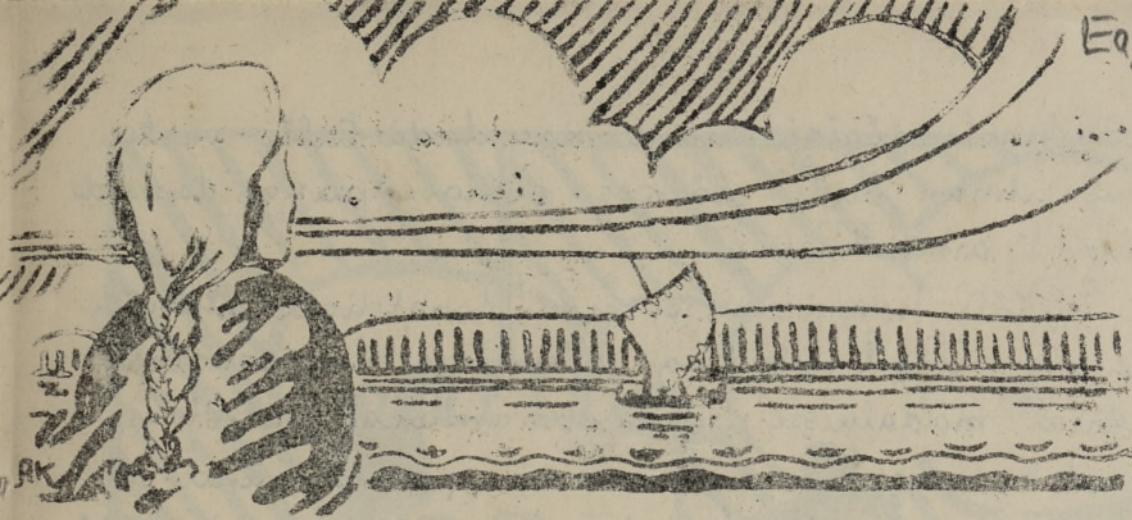

Ea/T35

PK

Katke

Lepaleht

Hommik laulab akna taga hilissuve kollast
 viit kui äraan. Tuba õhneb roosana arast valgusest,
 mis läbi valgete esiriete nõrises, ning taamal mit-
 sade taga kiljahtab hommikune rong.

Riietun aeglaselt, pilvude siseses seintel ja
 lael, ning vast hiljem alles taban valgel laual
 klaasi hilissuve veriste õitega Haaran sõrmele vä-
 risedes selle ja surun hardumuses huultele. Endas
 väriseb veel õhtune, juba laualvalgunud hetk tükki
 läbi helisõhtuse aia, käed ja juuksed õhtusest kas-
 test niisked, süle täis imesinise õhtu märgi õru

Ing on ülal juba. Lään ta all lauda
 katmas ning taban ta silmist hommikuse helk-
 ja pilgu. Peatun hetkeks lävel, et öelda talle mi-
 dagi, kui äkki haarab südant hoog sooja, pöi-
 keselist rõõmu

Muie pole püüsi enam naeratada talle vastu,
kui silman trepil päikese kollases pärjas ta vanda,
võikid, armast poisi.

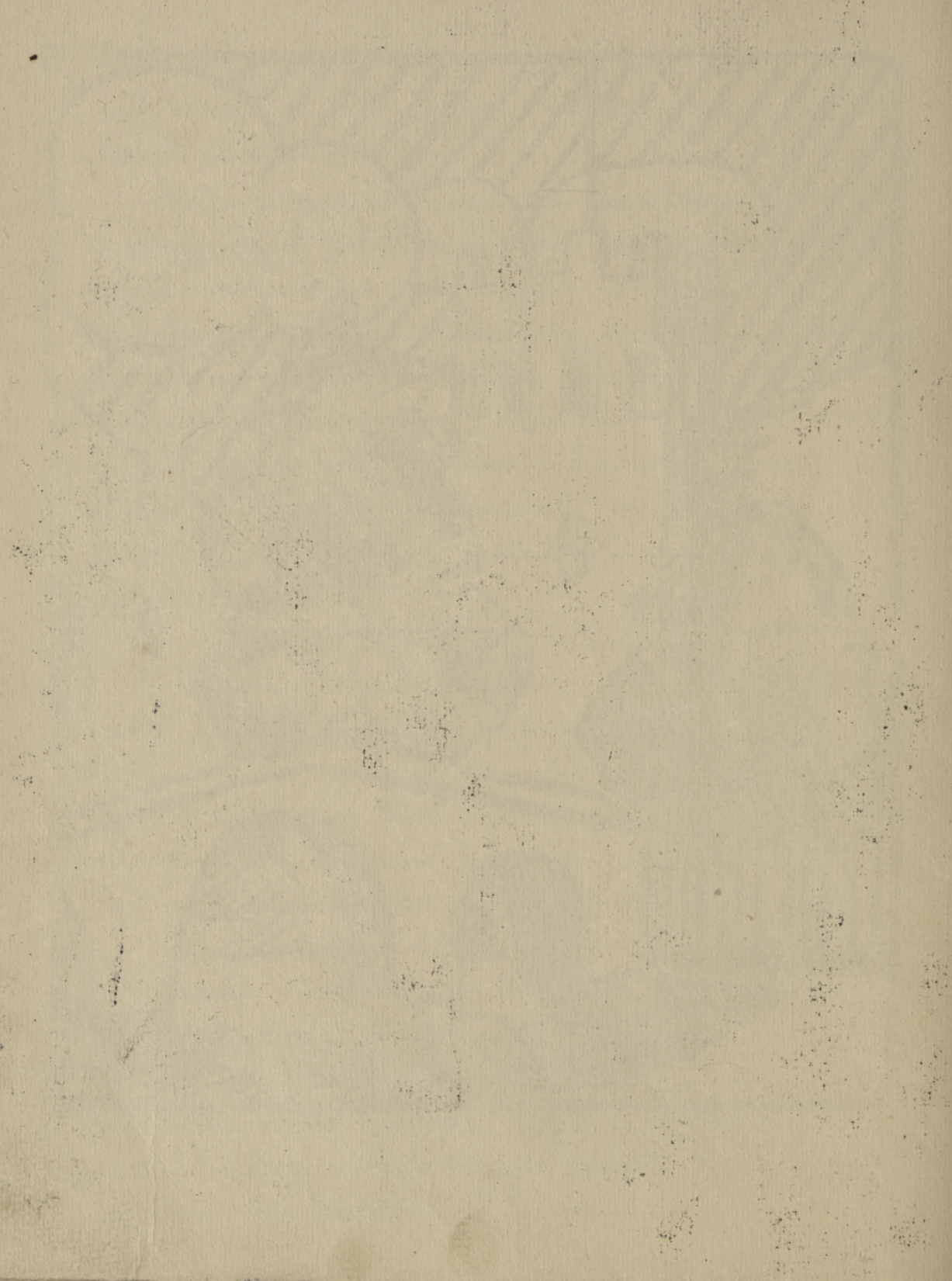
Pääl hommikeine jookseme Haraldiga nahekesi
randa. Ingil pole aega, näen teda nurgatõas valged
astred madalasse pottvaasesse asetama. Sulistame
madalas ning lumise rannavees, peidame end vesi-
lindudega ranna rohelistesse juuksesse, korjame val-
geid vahukoipi ning kõve, millede nimesidki me ei
mõleta või ei tea. Jookseme hullates pikki hom-
mikupõlves randa, mahajäetud ning nurjat, kus
ainult taamal särab heleda täpina lumine su-
pelloone...

Töötab saada suur hilissuve päev...

Aegamisi elustub rand. Tuleb hiliseid hei-
nalisi, kes lähemale saartele kuvale loole lähevad,
tuleb varaseid suplejaid. Tuleb Ingrid, helijoonelises
olekis, kael valge lina, pikkades pilkudes hilissuve
nuker var. Liigume aeglaselt roheline savila suu-
nas ja pöördume siis pahemale kollase nõlvaku taha.

Vesi on riim alles. Ma ei püsi kaua sääl, jook-
sen randa ning heidan liivale. Ingrid tuleb varssi
Päikese kuumus tungib peagi punasena liivale
ja südamel. Sulen silmad. Tunnen kuid midagi
imehella ning pehmet hapa õitvihuna südamel
kuvul, vilgei ahtad sõrmed saavad toome valges han-
ges ning raputavad noort lund...

Võpatus.

Rohelise suvila ülemised aknad on pärani avatud ja kusaqilt, metrade tagant, kajab veduri rauze hui-ge. Päikese katkenud pärjas seisab Ing hellejone-likes kleidis ja seob valget rätiti kuklataha sõlme. Ning veel: mäletan, kuus Ing änilise rõõmuga, na-gu oleus päine oke südame kukkunud ja mida-mas enam hästi ei mõista, liivalt valge lina ha-rab ja kergelt roheline suvila poole jookseb, viies enesega pärja eundõnnast kuuma helni.

Lõunaks tuleb Ingi vend linnast. Tä toob ene-sega sõidult kõigile värke meeleolu ja Ingile val-ges ümbrikus riija. Ing võtab selle näilikut rahu-linnude sõmedega, roosutub aga siis üleni, kui tabab venna silmist kitsa pilgu, mis sihitud mul-le. Naerame ja jutleme lõbusalt, kuni haarab vii-maks kõisi keskpäeva suum sidumus.

Pääle lõunasöögi kaob igalms isele poole, jät-tes suise maja laibana keskpäisesse ruumusesse, es hobesula, hõõguva merega, mis magneedina kisub ja silmi värsitab. Sorin riivilil kollaseid naamatuid, püudutan kogemata klaasi valg-el-kaudl, haigutan salaja õitese ja võtan siis ühe kollaseist naamatuid ning lähen manda. Nurga-toas näen istumas Ingi, kokku surutud õlgadega, abitus poosis, suisesel pilgul virst valges ümbrikus...

Heidan kuumale kivile, natrum lys. la, kuid see ei
si soti. Väin suurenenud silmi hõõguvat merd,
millel see ainu stee valget puris, ja tunnen, mis kogu
kogu keha.

Uusi kivid ja naapredina ning üdamesse osul hall
Tunnen mis eegunni üle kogu keha laiali valgub. Vast
alles õht. sel, kui tuled tungi veid, lahtub see pisera
keidam. seltsis huvast rannal ja saadame päinese
võru hümise unelma on puures.

Rand tiheneb rästidest, tuleb sõitjad ja hii-
malisi, kellele päine kaotab vunenusest veriseid nelke

Ungi jõudnud, astab meid tungi juba es, kut-
sudes õhtusöögile tälqime seltsis vünarid hoburtegu
tuleraid heinalisi mis ves madalamaid kohti stri-
vud, ja pöördume siis ruidenutena õhtusse uppana m
ja roole

Lõpetanud õhtusöögi toetun nunnalt aevale
Õhtu salapärasus mees tulevad rannalt kapid, kes
kaovad majade ja aedade varju. Tõuseb suur kollas-
ne kuu kui apelsin, mis kallab kurba valgust meele
Militan kuragilt nõlvante tagant hüüsid tuhmid ko-
jad mis nõrksid narsituses raudl ning kaalusid noore
õht. mahlakuse varjundesse. Lainete igavene naer
sasti. ruid, ja ma katsin hinges, et nad kumagi e-
erom tangeri si tule. -----

foorse nanda. Suval lebab hiliseist suplejaint ma-
la äetud nauru ning merel kajatavad kajakad.

Kuigi hüüab mind, foorse hääle suunas ja kohtan
si. Ta viib minu hommikuse, kollase nõlvaku taha,
kus tinnuvad suvised paadid. Tuhm kogu askeldeb
sihes paadi ninas, kelles kuu nõosvalges pilmas tum-
nen Ingoi venna. Ta kõneleb Ingoiga millegiast valjus-
tu ja naerab siis järsku ning ootamatult. Mäletan:
ees naerus oli midagi imelikku ja karsket, mis kõäri-
dona löikas ta kuumade silmade pilgu.

Meri loksus rahutult... Saadan silmadega val-
get purje, mis upub ranna sügavairse varjudele.
Kaugemat väireb rahutuid tulerid, mis hooiti lähenevad,
et kohe kaugenedes surra. Mäletan veel: külmas tee-
vas säras hõbedane õis ja õitune kajakas kuiskus mit-
te vette. Õimal rehelises suvilar süüdati puusa
lamp ja kuigi kõmbas arendele kollased seriidid...

Kuu horisonti kercib kahvapalgne.

Külm talvöö

on tütarlaps kui paljasjalgne
nindel valge öö.

Kuu kiirten särab lumine

allee,

puud viskab siluette

põiki tee.

Kii tasa kibemid kui hõbetolmu

sajab alla

ja hanna taevahalt tähti

pärel valla.

Kui ränk taas trünnab läbi

lume sorava ;

Kurak kurdab valgen niim

all ova pesa

Tu rihk põise lumivälja põikab, ^{nahe orava.}

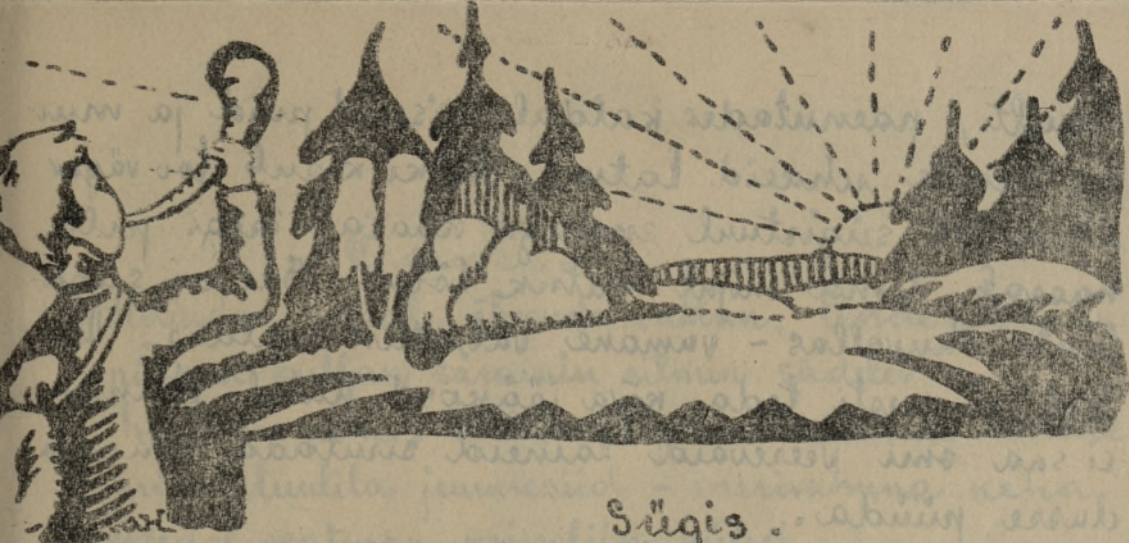
kuu rüüb küdin nahe sõitva saani

ja disaneti

mis läbi jääse õhu tõikab.

Õhul taamalt kõrvu kairikul

ketin hell.

Sügis.

Saabus õhtu, pimenes ilm. Raskeid pilvesagarad katasid taevast — mõned neist rippuides hallide kompuudena. Kusagilt kargusest kostab ainult tume mühin ja kohin. Selle kohina tekitaja on vahutavate lainetega veeväli, mis valendab lähi puu-meri.

Tõmm möllab, lained tõusevad kõrgele ja libisevad edasi vihasele veele kallast tormates. Vangina ootab meri meie sil hetkel, kes end sirutab, raputab, et ahelaid murda ja vabadusse rutata.

Armutult raputab sügitsuul kaldal seisvaid puud, sahistades neis kui äraarmetu poisike, haarates sületäie kollaseid ja punaseid lehti ja viies need edasi. Kuid üle legendiku tormates hulub tuul — hakkab nutma valusalt, kaeblikult.

Tuulepööris haarab reisiva pilvehulga ja ajab neid tihedamalt kokku, kihutades neid metsikult oma ees. Uued pilved tulevad juure ja koonduvad suurteks pilvemägedeks, mis tormavad tuule sunnil mere poole. Tuul kahistab, vihistab ülemeri-

likult, paenutades kaldal seisvaid puud ja muu-
des nende rihkeid latvu. Kõiki kisub too vägev
silmeelik sügistuul endaga kaasa - isegi pilv
haarab tema mõjul mitmik lõbu. See on sügis-
lants õhuvallas - väimane vabuduse avaldus. Mer
teab, et varsti teda kõva jääkord katab, et enam
ei saa omi veerevaid laineid sirutada, ega vabu-
dusse püüda.

Isa meed pilvehulgad ruttuvad juure -
kikutades hulluva tonni saatel edasi. Määrat-
tu laine lügab metsiker kohinaga kaldalt eemal.
Saabumus sünge sügisöö - - -

Ent järgmisel hommikul - - -

Idas ärkab päike roosilise säraga, ta kured lan-
gerad kaldal seisvatele puule. Tuud tunnevad kui
te mahedat paitust veipunasteil ja kollasteil leht
Tasane värv läbibistub sest riigust kroonist ja mõni-
gi leht hingleb niiskele, mudasele maapinna-
le. Olenks kui kuulda taraseid ohkeid.

Mer on nii väikne. Tõusev päike viskab voo-
kiri üle sileda veepinna, jättes sinirohkele veekogule
kullakarvalisi jooni. - Rändlindude paar eu-
gab mere poole, kurvalt kõlavad lahkumistervitused
mahaääjaile. - Laine veereb tarase värviga, na-
gu pastades, rannale. Tara värisevad puud, kui neist ee-
melduvad liugeldes värvilised lehed, nende au ja ilu. Värisev
kaebe kõlb lahkujailt lindelt. Lähi looduse najab sügisleht. "H."

Õnn.

Heljude aasal, õhkude vallas, linnelirina,
päikese kullas säravain silmin sädelel
hummuse pilk. Vallandit päikesekiirtena lendle-
man tuulila juunseriid - merivahuna keha
saledat katman kinnoliin müüd . . .

Ent naer -

kuldkiirkestena heliseb avarail väljul,
kuni tuas hääbub poosacail mägiharjul.

Õhuline, keju hell, heljude sinis -
õhku - liblikkerge - valged kärivarred, kui
sind väänelden, kutsuvalt sirutet inimmarile.

Ent see -

Mühavana merevoona, puustade tükkeid, tamme
- klinge vaid kirgline igatus - temale järele! järele!...
Kingeden põletav iha, leegitse lootus:
vast ehk hetkeski ligistub tema - ootus.

Temaga lehvida lennuk kevadiste pilvemägede varjul
eda i, edasi kevadmaisse - koidupunasesse kiirel lennul.

See on kõinide igatushüüd.

Kõik, kõik õhrikes tuuakse temale
- isegi valusalt tuntuva südame . . .

Ja t... ?

Igavesti kättesaamatu, hülgas ja hell -
kutsuden, võluden lennule nende eel
Tabamatu - ei iial, iial lange rinnale
sert üle kuristamude vilt teda lennaten tee...

Sügaruse rüsimustan südamen

seisab aga viinatimees viljak naerul oodaten...

Jamiljonid, miljonid languvad tõtaten...

Südamen igatsuse süksi veel leegitreden -

Veel kurtusa pilgu elumatu tippu seeraten,
tõuseb huulele rosin, käsi veetleva naise poole
sireten

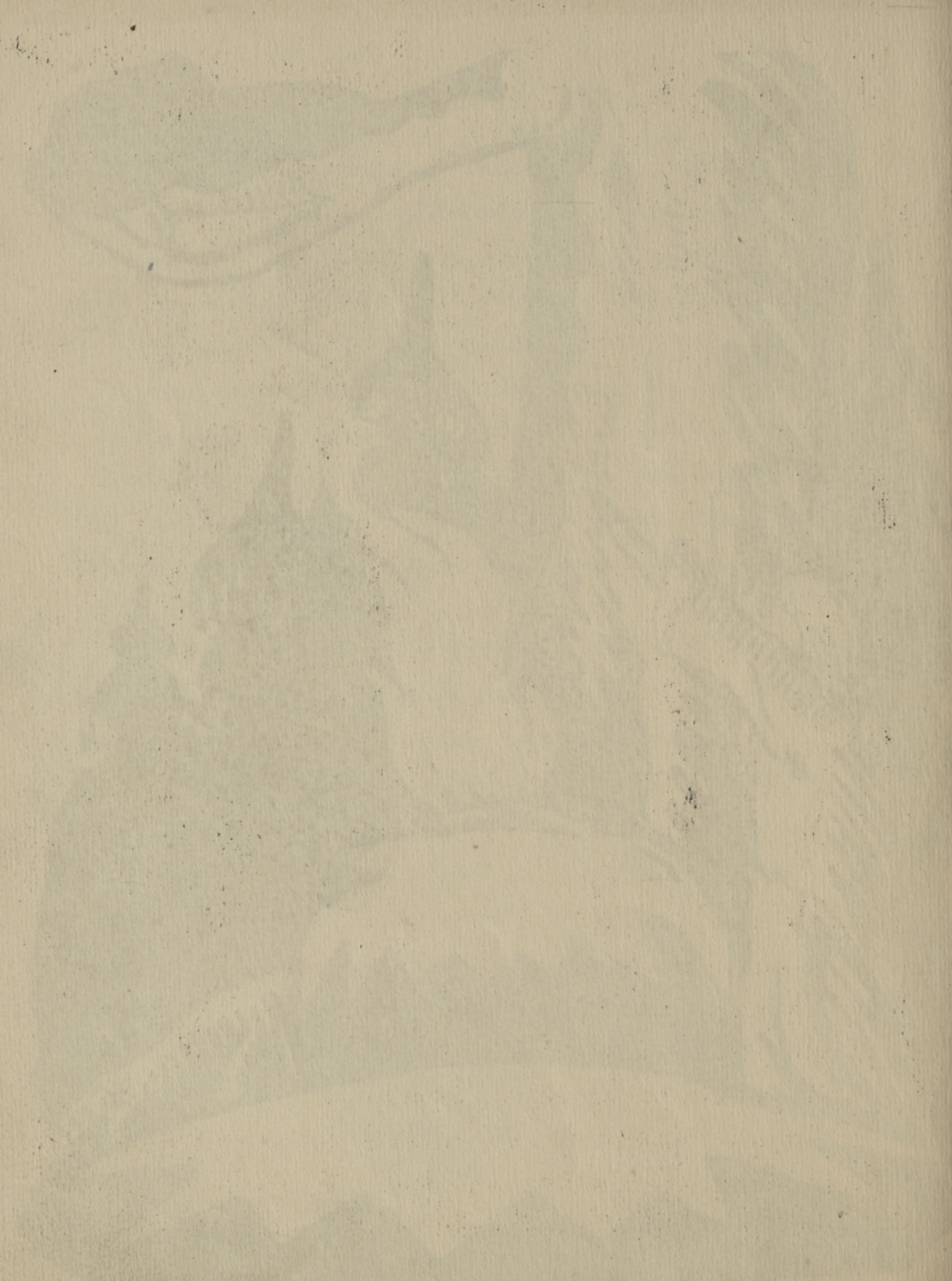
"Õnn, oh tule, mind sülele hetkenoki!"

Asjatult õnnab kahvatu huul,
sust iial ei saabu see igatsusluul
Vaid illusioonid ärataden
ta heljub inimete een

Magnoolia

Legend.

11.

Kord mees elas, kelle nimi oli Suori Aminabi
porg. See elas rikkuses ja külluses, istunud puudist
aga näinud nälga. Sest juba hommikul päikese
algates, Suori põllul veeres töötaja, kuni viimse
päikesetera märgates, sealt värind salgad mees-
sid koju. Nii see oli juba olnud Suori elanema-
te etudes, ent nii see kordus nüüdki: põllul
orja parred kaevasid, mäel sulaste karjad vaer-
lesid ning kogusid viinmajju, et sööta - joota Suori
ja tema naistekarju. Suori ise aga aelas majas
naistega ja pidutses päevast päeva aga halastanud
nende peale, kes väljas töötades nägid vaeva.

Agaga uus vaene mees, laatsarus, oli maas rik-
ka Suori värava ees. Tal leib puudus söömiseks
ning vesigi joomiseks; seepärast ta täitis kohtu nüst
leivaraasikesist, millel polnud Suori koval kohta.

ning veeresid süa alla kustutama vaese Laatsaru-
se nälga.

Nähes armetut santi, Suori tihti vihostas ning
koeradki ässitas peletama seda vaesuse, vagaduse
sümbooli, kes maisert elust ei hooli, vaid ootab ka-
du, ihkab igavise rahu.

Koerad aga halastasid Laatsaruse peale ning lak-
kusid tema haigeid jalgu, mistäis olid paiseid.
Ent mõne päeva pärast Laatsarus võis jälle emalduda
Suori pidukärast, et vainselt kerjates vett ja leiba korjata.

Juhtus nüüd, et Laatsarus suri, siis inglikä-
tel teda kanti ja taevalättele pandi, kuna Suori
hing surnus põrgu, kus suits ja viirg matuvad kurgu
ning kinni katvad päikesu silme eest.

Ju esimene päev möödus kannatusis, ent siis Suori
kui harjus sellega, ega lakanud enam mõnulemast
süüst sümbrusest.

Ajad läksid ning Suori hakkas tundma, et kerge
pole nanda põrgu piine; sest kestis ikka sama pii-
na kisa, ei vaheldust tulnud ega loodud lisa-
misi, huvitavat Suori hingele.

Nüüd Suori palus end päästa sellest valust.
Kurad vaid naeris ja lausus: „Sa müüsid enda
omule kui andsin sulle maad peal rüüruust ja
vara. Nüüd ära palu halastust!?”

Laatsarust aga valdas rõõm ja tänu, et sai jätta
vaeva ja minna täeva oma jumala manu, kus igavene
rahu valitseb.

Ent pea leidis daatsaruski, et igatsitud rõõm ja rahu, mille eest oli amud maapealse elu, polnud midagi muud, kui igavene kannatus ning hinge suetamine. Ta palus Jumalat end päästa sellist rumalast igaviku piinast. Jumal lubas daatsaruse minna sinna, kus valu pole.

Nüüd daatsarus nändas ja otsis paika, kuhu end võiks peita valju ja narke eest. Ta otsis läbi kõne ilmaruumid, kõne päiksemaad - ei aset leia, kustahu saad!

Kui daatsarus jõudis viimaks oma otsoniste lõppu, kohtas ta seal ka Suori, kesia kuraatri saatnud leidma paremat peatuspaika kui seda pörgu oli.

"Kuhu tahate? Mida ostate?" küsiti

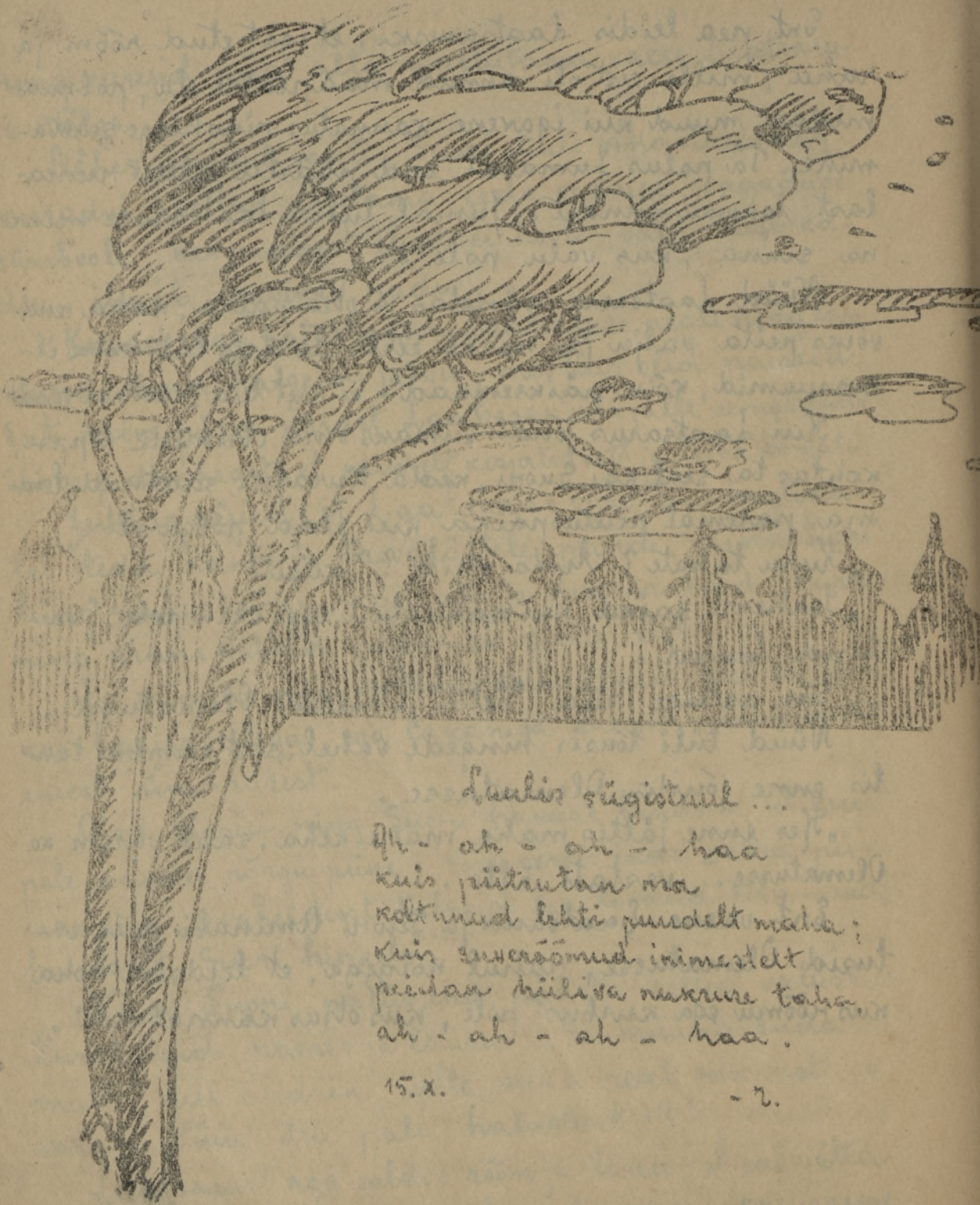
"Igatseme paika, kus kannatust ega valu pole," vastasid hinged.

"Siis astuge süia," öeldi ja näidati Olematusse.

Nüüd küli tõusis hingede vahel, sest kumbki tahis enne jõuda Olematusse.

"Kes enne jättis maha maise keha, saab varem ka Olematusse," vastati jälle.

Ent vaene daatsarus ja Suori Aminabi poeg astusid Olematusse, rahul kõigega, et leidsid koha, kus rõõmu ega kurbust pole, kus otsas kannatuski.

Laulis sügistul ...

Ah - ah - ah - haa
kuis piitritan ma
koltunud lehti puidelt maha;
kuis süväsõnu inimestelt
peidama hülilise nurkse taha,
ah - ah - ah - haa.

15. X.

- 2.

Rändurid.

Hakkasid rändama kaks. Oli neis mõlemis jõudu rändamises.

Üks hakkas rändama kodu poole, sinna, kus oli ta vanemate kodu; oli nukker, et tee oli pikk, kuid lootis jõuda sihile, sinna, kus ootas teda õnnelik elu.

Teine tundis ainult rõõmu matkamisest, tal ei olnudki sihti ja kui talle meelde tärkas, et peab omi jõudma viimasti nasaagile, rahu peab jääma, kus peab, võib olla, lõpetama reisi, siis oli ta kurb. Igatses võida saata suuri tegusid ja jätta mälestust enesest teele.

Esimene läks kõige otsemat teed, et jõuda sihile varem. Oli ta unustanud millegi enda teele, tõi ära ja läks vahetvahel puhates jällegi edasi. Oli rõõmus, kui jõudis lähemale oma eesmärgile. Laulsid linnud tee ääres, laulis rändur nendega.

Teine aga eksis lugemata teede labürindis. Ta ei teadnud, ei tahtnudki teada, et kõik need teed teed viivad ühele eesmärgile. Kuid tal polnud võimalik seisma jääda, ega tagasi minna. teda risti kaasa määratud tee-

risest. Ta muutus keel palju tegemata, palju tahtis teha
hiljem teinuti, kuid mõtelnud mõtlesse ei viinud enam
sihtegi teed. Oli nurb, kui aimas, et läheneb eermärgile.

Esimene arvas juba väinud nägemat mõeldumata, aimas nõo-
mei, mis ootab teda rookus.

Teine ei teadnud mirrugune on tema reisi siht,
otris seda vaid. Tõmbas teaduse-puult peoga lehti ja
arvas, et on saaginud maha teaduse-puu ja võib ehi-
tada maja sellist. Pani mõistuse-mere äärest liiva
koosuse ja arvas, et enam mõistuse. Lihendades tea-
duse ja mõistuse aatomid, nägi end loovatnes kōde-
sid, ent kahtles neisse.

Lõpuks, astudes nägematuse liinile kaha, mulet-majja,
olematuse niini, kaotis puhkust. Ei tulnud kunagi ta-
gasi varjude vallast — Aga kas pōudis ta oma

teekonna lõpule? Kõrreid endilt teised samas silis nutia-
jad. Kas pole nägematuse niiginis jällegi lõpmataid teid?..

Kas jōndab ta üldse rood lõpule?.. Nad ei saa-
mid teadusest ja mõistusest valmistada sihtegi tōde, mis oleks
võtanud sellele niinimusele.

-Lagle-

Muinarjutt kevadest .

Suure looduse määratumaast süda-
mert käirid läbi kevadised värinad.

Soojemalt paistis päikese pale, mahe-
damalt, elustavamalt puhus tuul.
Vassid pääsesid valla ka kevadised
vood, mis viirid endaga kaala lüme-
vaiba ja jääkatte. Paljasa, tühje-
ma, tuli nähtavale valge katte alt must
virguv maa. Siis ilmus tennale valla-
tu säravilm - kevad. Põrg pääs rüpe

käis lilli, nii müples ka hõirat'es aasadel. Käed piis-
tasid lilli hoolimatul kulturel välgadele, metsadene,
oogudele ja mägedele. Ning läbi õhkuide helises vai-
murtas viis, käis üne ja paratavat noorus värskust.

Ning peagi naeritelesid väikerkasre värvilised silma-
kused igalt poolt rohelise rohu rüppest kevadele vas-
tu ja mets kõlises kui suldseliline kannel rõnka-
vast lindude laulust, kes püüdsid järele aimata ime-
lisi kevade viise.

Rahutult tuusis määratuma mere süda. Lainete-

sed hüplesid, nende igatsevad pilgud lendasid ravnile kaldale ja nad õhuasid: „Saaks omi: sinna õit-
le aarale!“ ..

Kevad aaga hirmsas ja ilutses. Ta tantris õitserate lillede keskel, olles vaevalt nii pikk, et ulatas suurelema maikellukese õit - säälramas keerutas ta suurimate metrahüglarte vahel, saris naljatades mändide väharaid latvu ja soristas vägeva tamme lehtedega. Kalli müüna lehvitsid ruldakollased puresed ta ümber ja sügavad, taevassinised silmad särasid vastu väharaidi õitseralegi. Õun-voelge, kui vastpühkenu liilia, oli ta õitserine ning palged hõõguisid, kui õitserine ka.

„Elu on ves,“ õhkas ta lillekestele, „elu on ves!“ kerkis ta lindudele: „elu on ves!“ kerkis ta met-
sade ja mändidele, „lindude lõbu elust, kuni veel nõuustunne rinda täidab!“ ja kergelt, rüütmatult taiga, kui liblik õielt õiele, hõljus minema Kevad.

Hõbedases naerul lehvitas ta veel nätt jura-olaga-jättes morale, mille ta oli ehtinud elu ja kirendavate õite-
ga. Ja naha veel, läbi kõõniska suve, läbi niva pisaraterinna sügise ning isegi talve unelmis tui-
kas emane-maa südames ilutses kevademälestus.

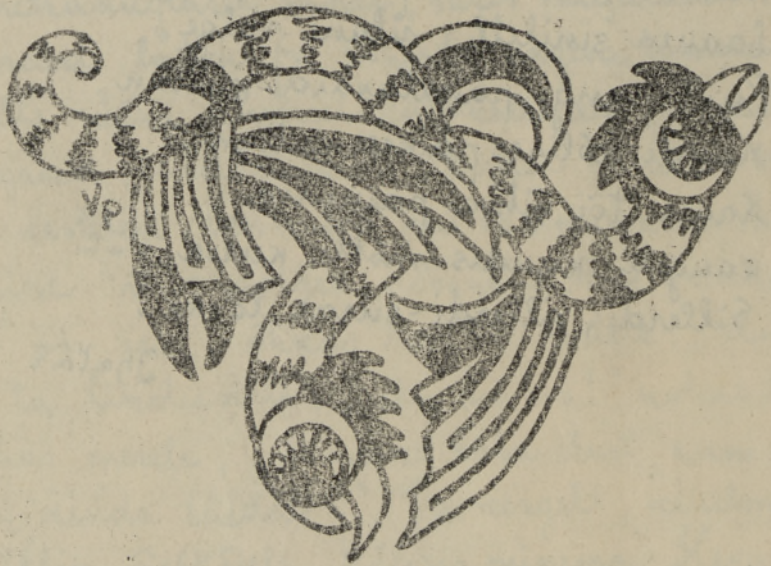

Kevade helid.

Sillerdi, villerdi - siiras lõoke!
Kukkus kõgu, laulis räästas
ja õõpikse näitas lahnud rägus.
Tabastas rändpilv päikesse palge.
Laanen sinilill, ilane valge.
Pruil pungil parrataraid küllan.
Kevade kõlises päikeseküllan.
Kaasa tõi siikva pajuurva,
kaugeli kandis mõtte kurva ---
Sillerdi, villerdi - siiras lõoke!

Jhatar

Läänemaa Op. Seminari
Oppurühingu väljaanne ~
~ 1927 ~

20